

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, November' 2-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Azon Beszédről, mellyel a' Király a' rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének ülésait kinyitotta, így eszmélődik a' Londoni Kurir: —

„A' Madridi Ujságok meghozák nekünk azon Beszédet, mellyel Király ö Felsege a' rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének ülésait kinyitotta. Legmegjegyzésre méltóbb nevezetessége ezen Beszédnek, 's a' melly nekünk leginkább szemünkbe tűnik, az, hogy Király ö Felsege ebben, azon tulajdonképpenváló indító okról, melly által a' Cortesek' gyűlésének rendkívülvaló összehívattatását ~~szükségessé~~ lenni megmutathatta volna, legkisebb emlékezetet nem tett. Csakugyan valóban úgy lehetett volna gondolkodni, hogy a' Spanyol Törvényhozók' illy rendkívülvaló módon lett összehívattatásának a' közönség' kritikuss' állapotjához valamely befolyással kellett lenni, 's arra kellett célozni, hogy ezen kritikuss' állapoton segíteni lehessen; 's meg is kell azt vallanunk, hogy ha a' Ferdinandus' Ministereinek kedvek lett volna az efféle kedvetlen tárgyaknak megemlézésére, illy tárgyaknak dolgában nem lett volna fogyatkozások. Beszéltethették volna a' magok Királyi Urokat a' Monarkhiának felfordittatására 's a' Republikának behozattatására célzó Saragossai - Öszzeesküvéstről — azon lázszasztó bűnhődésekről, mellyek a' fő várost Augustus' 20-dik napjától fogva 27-dik napjáig nyughatatlanoktatták; 's a'

mellyeknek alkalmatosságával a' vitéz és derék Morilló csaknem életét feláldozta — a' Riegó' mesterkedéseiről — sőt beszéltethették volna ö Felsegét azon pusztító ragadó nyavalyáról is, melly az Ország' északi partjait már csak nem egészen elpusztította, elnépetlenítette. De még csak meg se' említettett a' Király' Beszédében egygyik is azon tárgyak között, mellyek az Orzágnak állapotja eránt legkisebb világosságot nyujthattak volna, 's a' mellyekből kitettzhetett volna az, hogy szükséges volt ezen rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének összehívattatása. Ezen halgatás legalább különösnek tartatbatik, 's valóban nem könnyű dolog lenne valami helyes okát gondolni annak, hogy a' Király azon dolgokat, mellyek tulajdon személlyt 's népének javát illy közéről érdeklik, így elhalgatta. Azért történt ez, hogy a' Cortesek' hajlandósága jobban esmertetett, mint sem hogy tanácsosnak tartották volna azt, hogy a' Királyt a' fennemlített történetekről éppen úgy beszéltessék, mint azokról valóban beszélleni szükséges lett volna, mihelyest azokról emlékezet tétetődött volna? Vagy talám igen is világosan által-látódott az, hogy ha a' Király ezen tárgyak eránt valamely panasza találna fokadni, a' Beszéde adattatandó Váloszban szemrehányást fogna kapni — és hogy, ha a' Corteseket meghívna, hogy véle egygyütt hathatós orvosló eszközökhöz nyuljanak, a' végre, hogy a' támodások és fejetlenségnek lelkét, a' melly naponként továbbtovább ter-

jed, elnyomhassák, ö Felsége magát ez által csak újabb gyalázatnak s megbántatásoknak tenné-ki, a' mellyeket a' Constitúziós szabadság' árulásra czélzó új módi tudománya által akarnak megerössíteni."

Kadiksból egy kérelem érkezett a' Cortesek' gyűlése' elejébe, a' mellyet sok odavaló polgárok irtak alól, s a' melyben a' kérettetik, hogy az olly embereknek, mint a' (Sept. 13-dikán) meghalálzott Arco - Arguero' holt tetemeik, tétetessenek a' Királyi temetőhelybe. Egyszermind azért panaszoltak ugyan ezen polgárok, hogy a' Királynak Haza'-szabadítója nevezet adattatik, holott ezt még meg nem érdemlette; és a' Spanyol nagy emberek' kerületébe (Sphaerájába) még bé nem lépett.

Meg lévén Franciaországban a' mostani ragadó nyavallyára nézve keményen tiltattatva a' Spanyol portékáknak Franciaországba való bevitettetése, tehát valami gonoszok megfordították a' dolgot, s a' Francia portékákat Spanyolországba akarták belopni, hanem rajta érettetvén Pamploña' környékén a' Spanyol katonákkal megverekedtek, és mind két részről több emberek megölettetek. A' Francziák azután azon iparkodtak, hogy portékájikat Franciaországba vissza vihessék: de már most a' magok kordonnyokon strázsáló katonák tartóztatták-le portékájikat. Mi lesz a' perlekedés' kimenetele, még nem tudhatni.

A' Perpignanból Oktober' 8-dikán indult tudósítások szerint a' Barcelonában kiadatott legújabb halotti czédula szerint September' 29-dikétől fogva Oktober' 5-dikéig ennyiben állott a' ragadó nyavalya' pusztításának resultatuma.

Barcellonétében meghaltak 247 — meggyogyultak 27 — megbetegedtek 254

— mind együtt feküdtek az ispotályokban 426 emberek.

A' Seminar - ispotályban meghaltak 166 — meggyogyultak 23 — megbetegedtek 248 — mind együtt feküdtek 291 emberek.

Magában Barcellona városában: meghaltak 154 — meggyogyultak 33 — megbetegedtek 295 — betegen feküdtek mind egygyütt 496 emberek. — Ezen felszámolás azonban csak a' közönséges ispotályok' intézeteit illeti. Ha azok is ide számláltatnak, a' kik Oktober' 3-dik 4-dik és 5-dik napjain meghaltak, általjában többre lehet 1000-nél a' számjokat tenni. A' nyavaja pedig még ekkor is terjedett. Azt tartották, hogy sok embereknek öszszegyülekedése által is segítettne gyarapodása, melyre nézve úgy hallatott, hogy a' templomokat is be fognák zárni. A' nyavaja azonközben még eddig Barcellonán és Barcellonettén kívül csak Tortosára és Mequinenczára terjedett-ki. Tortosában a' Püspök is feláldozta életét lelki pásztori buzgósága által. Mequinenczában Sept. 21-dikén 30 betegek találtattak; 29-dikig 13-mal nevedett a' betegek' száma, s csak 6-tan haltak meg; 16-an meggyogyultak; a' többek még feküsznek. — Egyéb eránt az is reménséget kezdett ezen ostromnak megszünéséhez nyujtani, hogy a' nagy hévség hidegebb időre kezdett által lépni.

A' Hadi Minister azt kívánván a' Cortesektől, hogy mivel az egészségi kordonoknak s némelly tengeri tartományok' bátorságának fenntartatására, s még azért is, hogy az esztendőnként kilépő reguláris katonaság, a' mely 16,000 emberekből áll a' meghatározott nemzeti seregek közzül hamarjában ki nem pótolhatatik, tehát adjanak szabadságot néki arra, hogy a' kilépendő reguláris katonák közzül 8 - 10

ezer embereket, bizontalan időig 's tovább-
bi rendelkezéskig taribásson meg fegyver
alatt. A' Cortesek Biztosság' elejébe ad-
ták a' dolgot megvizsgáltság végeit.

Madridban már elkezdették választani azon képviselőket, a' kik ezen fő vá-
ros' részéről a' jövő Mártzius' 1-ső nap-
jára öszszegyülendő, rendszeréptvaló Cor-
tesek' gyűlésében ülni és tanácskozni
fognak. A' választási munka a' templo-
mokban folytattatik. Azok, kikre a' vétu-
mok' többsége eddig esett nagyobbára
mind a' Constitúziós Systema' fennhéjzató
barátjai. —

Saragossában hosszú mentő irást ad-
dott ki nyomtatásban az Arragoniai Pol-
gári Kormányozó a' maga Riegóval el-
követett cselekedetére nézve. Azt erős-
síti, hogy ő ezen Generálisnak örökké jó
barátja volt. Az ő mentő írása mindazon-
által nem terjed ki azon öszszecsűvésre,
a' mellyért Riegó, mint ennek részese,
hivatalából rendkívül való módon leté-
tetett. Csak holmi mellelegi környűllásokat il-
letnek a' mentségek. Hanem olly hír ter-
jedett el újabban, hogy a' Státustanács
megparancsolta volna, hogy tisztiképpen
nyilatkoztassa ki a' nevezett Kormányozó
a' Riegó letéttetésének okait. — A' Rie-
gónak pártját fogó tudósítások azonköz-
ben még most is folyást érkeznek az Or-
száglósékhöz — és minthogy a' fegyve-
res sergeknek megtiltatott egy ezen esz-
tendőben Aug. 3-dikán kijött rendelés ál-
tal, az, hogy serganként készithessenek
's küldhessenek hírelemeket az Országló-
sékhez vagy a' Cortesekhez, erre nézve,
a' Jáeni Regementnek tisztjei csak magok,
azzal a' hírelemmel folyamodtak a' Corte-
sekhez, hogy töröljék el ezen tilalmazó
Dekretumot.

A' Kadixi Municipalitás az eránt is
hírelemet küldött a' Királyhoz, hogy a'

Mártzius' 10-dikei vérferdő Okozójának
megítéltetéssekre nevezzen és küldjön olly
Generálisokat, kik a' magok megveszte-
gettetetelenségüknek 's a' Constitúzió
eránt viseltető hajlandóságoknak már bi-
zonságait mutatták.

Spanyol Amerika.

Az Uj Spanyol Országban az anya
Spanyol Országra nézve nem kedvezőleg
folytak a' dolgok. Az Északi Amerikai
Szabad Státusokból érkezett Ujságlevelek-
ben meghatározott módon erőssítetik, hogy
Iturbide, kiről azt irták volt, hogy
Császári birodalomná akarja Uj Spanyol
Országot tenni, nagy lépéseket teszen
előre. Minekutánna Puebla de los Ange-
lost elfoglalta, már most magát Meksikót,
a' fő várost, ostromolja. Ezen városnak
lakosai között három részrehajlások talál-
tatnak; egygyik az, a' melly Iturbidé-
vel tart; másik a' volt Vice-Királynak
Apodacanak fogja pártját, kit a' Spanyol
Országi Cortesek, azt mondván, hogy az
anya Ország' Constitúziójának nem barát-
ja, letévé, valami Novella nevű Ge-
nerálist küldötték volt helyébe. A' har-
madik részrehajlás az, melly az anya Or-
szág' Corteseivel akar tartani. A' meggyéb-
eránt az Iturbide' plánumát illeti, er-
ről még most meghatározva semmi bizo-
nyost nem irnak. Ugy látszik, hogy füg-
getlenné akarja tenni Uj Spanyol Orszá-
got az anya Spanyol Országtól; ennek
Constitúziójáról nem akar semmit tudni,
de egyéberánt a' Monarkhiai principiumo-
kat látszik kedvellni. Mások azt hiszik
felölle meghatározott módon, hogy min-
den lépéseit személyes nagyraavágás kor-
mányozza. — A' Spanyol Cortesek már
az új Vice-Király' Generális Novella' hel-
lyébe is mást rendeltek oda — Ó. d. o.

nője nevű Generálist; a' ki ugyan már meg is érkezett Vera-Cruzba, hanem ott az Insurgensek által körül vétettetett 's kevés reménsége van, hogy Meksikóba eljuthasson.

Déli Spanyol Amérika.

Venezuelából ezeket írják az Északi Amerikai Ujságlevelek: — „Az Insurgensek Carthagenát tengeren szárazon legszorosabban körül vették és ostromolják. Gondolják, hogy az eleségnek elfogyása miatt nem soká fel fogja adni magát. Puerto-Cabellóról is így gondolkodnak. Itt valami ragadó nyavalya nagyon öli az embereket. Megölte már Generális Pereirot. Morales is keteg.“

Brasiliából: — „A' Portugallusok elfoglalták Banda-Orientalist (a' Pláta vize' napkeleti partjait). Gen. Lecor, a' Portugallus fő vezér egészen megnyerte a' nép' bizodalmát. Valóság az, hogy Mantevideo magát Brasiliával, bizonyos, de még nem tudják mi, feltételek alatt összezecsatolta, a' melly Akta Julius' 15-dikén készült-meg.“

Perú. — Generális St. Martin 10,000 emberekből álló armádjával Limától 13 órányira állván, az essős időnek végződését várja, a' melynek elkövetkezésével azonnal meg fogja támodni ezen fő várost. Piscót elfoglalván, ott nagy summa pénzre talált. Lord Cochrane már 13 Anglus kereskedő hajókat vett-el, azért, hogy megsértették azon rendelést, a' melly által ő a' Perui partokat mind megszállott állapotban lenni kibírdette volt, 's a' melly szerént ezen hajóknak, ha tudniillik a' Lord Cochrane' hirdetéséhez akarták volna szabni magokat, nem lehetett volna ezen partokhoz közeliteniek. Anglus Admirális Hardy Tamás még folytatja véle (Coch-

ranéval) 's általában Chilinek Ország-lőszékével, a' hol Ó-Higgins a' Direktor, a' perl-kedést, azért, hogy ezek azt kívánnyák, hogy az Anglus hajók esmerjék-meg ezen megszállási állapotot illető Bírdetésnek erejét; 's azért is, hogy Chili' Országlőszéke nem akarja kiadni azon Anglus hajós legényeket, a' kik annak hajójin szolgálatot válloltak.

Portugallia.

A' Cortesek meghatalmazták az Országlőszéket, hogy négy, Piemontból elszökött tiszteknek adhasson úti költséget az Angliábaútozásra. — Okt. 1-ső napján a' felett folytak heves vetekedések a' Cortesek' gyűlésében, hogy szabad legyen-e vagy megtiltattassék, az égett-víznek (pálinkának) Madeirára való bevitettése. Némelyek azt hozták-fel, hogy ezen égett-víz elmúlhatatlanul szükséges azon Madeirai borokban, a' mellyek Nagy Britanniába és Északi Amerikába vitetnek. Mások azt erősitették, hogy ezen elegyítés miatt a' Madeirai boroknak régi híre neve nagyon csökken. Végezetre olly közép út találtatott az égett-víznek Madeiráról való kiszorittatására, hogy felettebb nagy vámok, az az, minden átalogtól, a' melly idegen Országról vitettetne-bé, 80,000 — attól pedig, a' melly Portugalliából szálltatna oda, 40,000 Reálok vettettek reá.

Don Fernando Thomas két jóvallást tett — egygyet azt, hogy minden Consulok' helyébe, a' kik nem Portugalliai hazafiak, neveztesse nek hazafiak — más azt, hogy azok, kik beszédjek által a' Constitúzió eránt hajlandósággal viseltető nép' bizodalmának gyengítettetésére céloznak, büntettesse nek-meg.

H a y t i.

Az ólta, hogy Boyer, Hayti' Elöl.

ülöje a' Kristóf volt Királyi tartományait a' Respublikával összecsatolta, ezen Szabad Státus Alsó Háznak ötödik rendbéli üléseit tartják a' Törvényhozók. Az ennek kezdetéről szolló Bülletin kezdő szavai ezek: „Szabadság, Egyenlőség! A' nép' boldogsága leg első törvény.“ — Ezen ülések között az első a' Függetlenség' 18-dik esztendeje' Augustusának 1-30 napjáról van dátáltatva. Lafargue nevű polgár a' gyűlés' Elölülőjévé, Verdier és Gara nevének pedig annak Titoknokjává választottak. Az előkészületek Aug. 9-dikéig folytak. Ezen napon tartatott az első valóságos ülés. Re ülven helyeikre a' Képviselők, két Deputátust választottak magok között, hogy a' Respublika' Elölülőjét a' gyűlésben lejendő megjelenéskor fogadják, ki is a' Nagybíróval, a' Fő Titoknokkal, 's Bazalais, Bonnet, Thomas, Noel Benjamin, 's St. Fleur nevű Generálisokkal és sok Staballs tisztekkel a' szála' ajtajánál megjelenvén, ott ötöt a' gyűlés' követői fogadták, 's onnét az Oltár' első grádicsára vezették, a' hova egy karos szék volt számára helyheztetve, melyre ő leülvén beszédet intézett a' gyűléshez, melyben egyebek között így szollott hozzájuk: —

„Hála legyen érte a' nemzet' eltökéltségének, annak szabadsága és függetlensége, az ő ellenségeinek minden mesterkedéseik mellett is megszerezettek; ezek mindenek felett a' Respublika' belső egyenetlenkedésein fundáltak reménségeiket: melyre nézve semmit se' lehet a' jó polgároknak olly nagyon jovallani, mint az egygyességnek fenntartását, 's t.“ Nagy örömmel jelentette az Elölülő Ur, hogy a' Státus' finanziaja szépen virágzik, a' szántás vetés naponként gyarapodik, 's a' boldogság a' tulajdonosok között mind jobban jobban sikeresedik. Hogy a' kül-

ső Státusokkal legjobbak a' környülállások; a' Státus' tisztviselői szorgalmasok; különös dicséretet érdemelnek pedig mind ezek között a' fegyveres tergek. Hanem hátra van még egy nagyon fontos munka, mellyet a' Respublika a' maga Törvényhozójától vár; ez egy közönséges Törvényes-könyv.“ — Elvégezvén a' beszédet a' Respublika' Elölülője, azt, az éljen a' Respublika! éljen a' Constitúzió! éljen az Elölülő! kiáltozás követte. — Azután a' gyűlés' Elölülője beszélt, a' többek között ezeket mondván: — „Gyönyörködve és bámulással halgatá ezen ház a' Respublika' szerencsés állapotjának rajzolatját. Sokáig kellett Hayti népének csatázni azért, hogy egy néki alkalmas Országlási módot és egy olly Constitúziót szerezhessen, melly a' nemzetet a' szabadságnak és függetlenségnek arra a' grádicsára felemelje, hogy a' maga' tekintete és tökéletesülése által a' világot bámulásra indítsa. A' Respublika Elölülője mindenkor késznek fogja találni a' képviselők' gyűlését ezen szerencsés állapotnak fenntartására és megerősítésére. Ezen ötödik rendbéli ülések legnevezetesebbek fognak lenni Hayti' Annálsaiban, azért, hogy ezen ülések alatt egygyesítették minden Haytiak egy nagy familiává. Ide gyűlnek már most északról délről, és napkeletről napnyugotról, össze a' nép' képviselőji, hogy a' Hayti' szigetén lakó minden nemzeteknek újászültetéseken dolgozzanak. Nagy szolgálatoikat tett a' Respublika' Elölülője a' hazának! Ohajtjuk, hogy ezen nap legyen az, mellyen az a' kötélt még szorosabban összecsatoltathassék, a' melly által a' háladatos nép a' mi első tisztviselőnkkel, a' mi Elölülőnkkel, a' nagy Pethion virtusainak örökösével, egygyesíttessék. Tarttsa-meg a' Gondviselés hosszú ideőkig a' mi nemzetünk' függetlenségének Oltalmazóját. Az

Elölülő Ur a' mi nemes népeink' kívánságának előmozdítása, az egygyességnek és rendnek fenntartatása, 's a' politikai változásokkal elválhatatlanul összszecsatoltatva lenni szokott viszontagságoknak elhárítása által, magát legnagyobb dicséretre érdemesekké tette. Néki polgári koronát nyújthatna, hálálatos köszönetül, a' nemzet: hanem ez a' gyenge hódulás soha nem fogná azon szeretetet felérni, melyre ő, a' maga képviselőji által megesküszik, 's a' melynek zálogául néki azt, nemzeti megőlelés által megpecsételteti! Ohajtjuk, hogy ezen örömlünk, 's hogy a' minden Haytiak' Respublikája' Constitúziós gyűlekezeteinek szíves egygyessége, mindeneket ennek követésére felbuzdítottson, 's mindeneknek emlékezetébe nyomja azt, hogy a' nemzeteknek erejét a' polgárok egygyessége teszi. — Ezen beszédek alatt több versben harsogtatták a' levegőt az örvendező kiáltozások. A' Respublika' Elölülője nemzeti muzsika - szó mellett jött-be a' szálába 's a' kinyitási ceremóniáknak végződéssek után hasonló muzsika-szó mellett kísértetett-ki onnét.

Orosz Birodalom.

Az Orosz Birodalom napkeleti 's az Északi Amerikai napnyugoti partjaikon 's az ezek között lévő tengereken találtató Orosz birtokokkal való kereskedésre nézve, illy tilalmazó Ucas jött-ki Október' 4-dik napján: — „1)-ső Czik. Mindenféle kereskedés, czethalfogás 's egyéb halászat, és minden egyéb keresetnek neme, a' Beringtenger-csatornától fogva az 51-dik gráduisig találtató szigeteken, kikötőhelyekben és öblökben, úgy Amérikanak ezen egész északnyugoti partjain 's az Aleuti szigetek mellett és, Sibiériának minden napkeleti partja mellett, így szintén a' Ku-

rili szigetek mellett is, az az, a' Bering-tengeri útjától fogva Urupszigetek déli csucsáig, megnevezve a' 45° 54' északi szélességig, egyedül csak az Orosz alattvalóknak engedtetik-meg — 2)-dik Czik. Ehezképpest minden külföldi vagy idegen hajóknak megtiltatik az, hogy az Orosz birtokokhoz tartozó 's az 1-ső Czikkelyben megneveztetett partok vagy szigetek mellett nem csak hogy kiszálljanak, hanem hogy azokhoz száz Olasz mértföldnyire csak közelítsenek is. A' ki ezen tilalmat által hágja, hajója egész terhével együtt elvétetetik.

A' Dnieper' vizén az első gőzhajó Kiewnél jelent-meg nem régen. Ezt Gróf Woronzow készíttette. Onnét Kremensuk felé folytatta útját, 's azt mondják, hogy a' vizen felfelé egy olly hajót vonhat maga után, a' mellyen 35,000 pud tereh leszen (egy pud 46 fontot tesz).

Nagy Britannia.

A' Ministerekkel ellenkező Ujságok néhány Úrakat neveznek-meg, kik a' letéttett Sir Wilson Robert' felsegíttetésére ismét feles summákat tettek össze. A' nevezettek között találatnak Fitz, William és Jersey Grófok, Holland, Russel és Ducannon Lordok, 's Elice, Brougham, Denman, és Lushington Úrak. — A' Londoni Kurir azonban nem hagyta szó nélkül az ő adakozóságokat: — „; Ezen nem lehet, úgy mond, csudálkozni; ezen Úrak már több esztendőktől fogva ellenkeznek mindenben a' mi a' Ministerektől és a' Királytól szármozik. Az ő célzások nem annyira a' Sir Wilson' segíttetésére intéződik; mint inkább oda, hogy politikai princípiumaik ebben is egy újabb bizonyosságát mutassák. Az által, hogy egy olly személyt oltalmok

alá vesznek, a ki a Királynak nem tesz, vagy a törvény keménységét magára vonta, akár érdemelte meg ezt akár nem, nékik mind egy, elég nékik, ha principiumaikat kimutathatják. Ez nékik fő dolog. Egy illy nemű virtus elég ezeknek arra, hogy valamely embert egy bizonyos részrehajlásnak ajánljanak.

Erre a Generális Wilson letétettetésére nézve Southwarkban, London egy-egyik külső városában, a választási jussal bíró polgárok gyűlést tartván, illy summás foglalatú határozást erősítették meg: „A nélkül, hogy a Koronának azon jussát, hogy a tiszteket maga szolgálatjából elbocsáthassa, hátszégbe akarnók hozni, nem nézhetjük szomorkodás nélkül, hogy a Koronának ezen jussa a mi becsületet's tiszteletet érdemlő derék képviselőknök Wilson Robertnek személye eránt használtatott; mi azt sem foghatjuk meg, hogy az a tanács, mellyet a Ministerek ezen tárgyra nézve a Felsőségnek adtak, a közönséges szolgálatnak javára czélozó lett volna; ellenben azt hiszszük, hogy a volt a céljuk, hogy azt az embert, ki az általok elővétellett eszközöket nem hagyta helybe's a meghalt Királynénak, kinek elvesztésére mi keserűség nélkül soha vissza nem emlékezhetünk, megbüntessék. Mi ezen tanácsot nem tekinthetjük úgy, mint a melly az igazságon fundatott volna; minthogy Sir Wilson Robertnek nem engedtetett meg az, hogy magát védelmezhesse; azt is hiszszük, hogy ezen tanácslásnak resultátuma a lett, hogy Wilson a maga külömbkülömb szolgálatai által szerzett hasznától, a melly szolgálatok néki 5000 font Sterlingekbe kerültek (ő, pénzen vette volt a maga tisztségét, a mellyekben ő 25 esztendőknök befolyta's a mi Historiánknak legzivatartott ideje alatt, nagy érdemekkel szolgált hazá-

nak, megfosztattassék.“ — Egy másik határozásoknak a volt tartalma, hogy részint azon érzékenységnek kimutatására, mellyet a Southwarki lakosokban a Wilson Robert vitézsége, emberisége, és függetlensége felgerjesztett, a azon undorodásnak, mellyelők minden elnyomási cselekedet eránt viselkednek, kifejezésére — részint pedig azért is, hogy Wilson Robertnek ezen meghüntetés miatt szenvedett kára vissza fordittassék, hirdessenek gyűjteményt a város lakosai között.

A Nagy Britanniai egyesüst Országokban, Angliában, Skotziában és Irlandiában 6500 Olvasó - Bibliothékák találhatók.

Nagy Britanniában az 1811 - dik esztendőbeli felszámlálás szerént 11,800,000 lelkek találtattak, ide nem értetvén a tengeri és szározi katonaság és a hajós legények, mellyek akkor 500,000-re teltek. Most Angliában (gyanithatóképpen Skotziát is ide érti az író) 14 millióra, Irlandiában pedig 6 és $\frac{1}{2}$ millióra telik a lakosok száma. Az Anglus plántatartományok felszámláltatásának resultátuma különös figyelemre méltó. Anglus Északi Amerikában 1 $\frac{1}{2}$ millió, Napnyugoti Indiában (az Atlantikumi Anglus szigeteken) 900,000, a Középtengeri Anglus szigeteken 150,000, Áfrikában 130,000, Ásiában 2,040,000, napkeleti Indiában 70 millió — mindegyütt 95,220,000 emberek laknak. — Az Anglus kereskedő hajókra mindegyütt felfér 2,640,000 Tonna tereh (egy Tonnát 2000 fontra számlálván). A kivitel kereskedésben 51 millió font Sterling (510 millió forint), a behozásiban 36 millió font Sterling (360 millió forint) forog. A Státus tiszta jövedelme 57 millió font Sterling (570 millió forint). — Londonban a lakosok száma 1,200,000.

Ujabb Tudósítások.

Madridból illy tudósítást közöl a' Francia Gazette, Oktober' 11-dik napjáról: — „ Minden napok jobbanjobban meggyőznek bennünket affelől, hogy a' közelebb (Mártziusban) kinyitandó Cortesi-gyűlés rettenetes lesz, 's a' Francia Országi híres Nemzeti Conventet fogja eszünkbe juttatni. Az Universal azonközben még is azt meri erősíteni, hogy a' Válosztógyűlésekben mindezek legjobb rendel és csendességgel mentek véghez, és hogy az emberek azt kérdezték volna egymástól, hogy, hát hova lettek a' Servilisek? Ez annyi, mint egyszersmind ironizálni és hazudni. Sok Servilisek, az az, sok becsületes emberek, féltekben othon maradtak, 's nem merték használni a' magok válosztói jussokat. Azok, kik ezen tusakodás' helyén megjelentek, kipálczáztaták a' gyűlésből. Illy Szabadság az, melyben mi, a' mi revolúziós embereinknek uralkodása alatt élünk. Ezt ők csak magoknak akarják tartani; csak magok akarnak uralkodni, 's másokat mindeneket elnyomni. — „ A' R i e g ó' elfogattatása még mind feltűzelve tartja a' Regulátor' és barátjai' dühét. Ezek nyilván kiáltozzák, hogy titokban munkába volna vétettetve a' Contra-Revolúzió. Így szokott volt Marat is beszélni, azért, hogy annyi főt nem látott elhullani, a' mennyit kívánt volna. — „ A' rendkívülváló Corteseknek Okt. 8-dik, 9-dik és 10-dik napjain tartott üléseikben az Ország' felosztatása fellett való vetekedések folytattattak. — Ezekon kívül előfordult 9-dikben a' Hadi Miniszternek arról való jelentése is, hogy a' regularis katonaság közzük 8 vagy 10 ezer emberek, tovább való rendelésig fegyver alatt tartattathassanak. A' Biztos-

ság, melyre ezen tárgynak megvizsgálataása biztatottt vala, maga is úgy ítélte, hogy meg kell a' Miniszternek ezen kívánságát adni, de úgy, hogy e' mellett az új rekrutázás is szorgalmasan folytattassék.

Saragossából így irtak egy magános tudósításban Okt. 6-dikán: —

„ Míg Francia Országban az a' hír szárnyalt, hogy itt (Saragossában) a' Francia Szökevények azon dolgoznak, hogy a' Francia Országba való betítés plánumát organizálják: Saragossában meg azt hirtelték-el, hogy a' Francia Országba futott Spanyol Szökevények, ott, és névszerént Oleron 's Pau városaikban embereket verbuálnak össze, a' végre, hogy Spanyol Országba beüssenek. Hogy ezen mendemonda beszédet elhalgattassa, ide a' Saragossai Polgári Kormányozóhoz irt az Alsó Pyreneumi Francia Prefektus Desolles Ur. A' levél Pau városából Sept. 25-dikéről volt dátáltatva, 's egyebek közt ekképpen szoll benne a' Préfektus Ur: — „ Hallotta, hogy Jacában azt hirtelik, hogy a' Spanyol Szökevények Pauban és Oleronban olly plánumon dolgoznak, a' melly (megfordítva) hasonló volna a' Cugnet-de-Montarlot' plánumához; kéri tehát a' Polgári Kormányozót, hogy az alatta lévő tartomány beli, 's nevezetesen a' Jacai lakosokat tudósítsa affelől, hogy ezen hírek semmi fundamentuma nincsen; igaz ugyan az, hogy rendeltettek sergek a' határszélek felé, de ez csak egészségi tekintetből történt: és ha valóban találnának olly mesterkedések Francia Országban történni, a' millyen Jacában elhírttetett, ekkor ő (a' Prefektus Ur) tüntet tudósítani fogja a' Saragossai Polgári Kormányozó Urat. “